

Rafu - sitkeä sissi

Ulla Kaikkonen

Rafu (Peski Hermes) täytti elokuun 24. päivänä 15 vuotta. Se on Ulla Kaikkosen ja Eeva-Riitta Postin vanhempien koira. Korkeasta iästä huolimatta se on hyvässä kunnossa - ainakin omasta mielestään. Huono kuulo ja minimaalinen näköaisti tai takapään sivuunheilahdus silloin tällöin eivät tahtia haittaa. Ja tarvittaessa saa omasta purkista nitron.

Tellu on 12-vuotias samassa perheessä asuva terve koira.

Isäntä lähti perjantaina iltalenkille syyskuun toisena päivänä. Syyshämärät olivat jo tulleet, mutta isäntä ajatteli selviävänsä kahden koiran kanssa ilman taskulamppua, näkyihän tie vielä aivan selvästi.

Sattui sitten niin, että koirat pysähtyivät nuuskimaan jotain hyvin mielenkiintoista ojan puolelle. Kun ne siinä pyörivät aikansa, niin isäntä huomasi olevansa kahden flexin vankina. Saadakseen jalkansa vapaaksi hän irrotti toisen koiran hetkeksi. Hämärässä ei nähnyt, kumpi koira se oli.

Se sattui olemaan Rafu, ja koska Rafulla on huono kuulo, se ei kuullut isännän kutsuja, vaan jatkoi hajun perässä yhden talon pihaan ja sieltä edelleen metsään. Se ei tullut kotiin isännän ja Tellun mukana.

Sitten alkoi suuri suru ja huolestuminen koiran kohdalosta. Katoamispaikan vieressä on kylän ilmoitustaulu, ja sinne laitettiin ilmoitus Rafun katoamisesta. Paikallisradiossa kuuluteltiin asiasta myös. Poliisi ja Lahden Koiratarha saivat tietysti ilmoituksen.

Rafua käytiin etsimässä muutamana iltana muitten koirien kanssa, muttei mitään löytynyt. Sen sijaan paikalliset ihmiset kertoivat nähneensä Rafun siellä ja täällä. Se ilmeisesti etsi kotia, muttei löytänyt. Kun päivät kuluivat, toivo hiipui. Olimme varmoja, että Rafua emme enää näe.

Keskiviikkona 7. syyskuuna muuan paikallinen maanviljelijä soitti Eeva-Riitalle ja sanoi, että se teidän koira makaa tuolla minun pellonreunassa, muttei se päästä lähelle. Eeva-Riitta lähti heti paikalle ja löysi Rafun makaamasta kuin raato. Ensin se näytti hampaita, mutta kun se tunnisti tutun ihmisen, se nousi jaloilleen, venytteli, ja oli valmiina lähtemään kotiin.

Se oli löydettyäessä hyvin likainen, väsynyt ja nälkäinen, mutta muuten kohtalaisessa kunnossa. Eläinlääkäri antoi sille lääkkeitä, ja se toipui nopeassa tahdissa. Parissa viikossa se taas oli komentelemassa ruokaa tai ulospääsyä entiseen tahtiin. Viiden päivän reissu taivasalla on aika rankka, mutta Sitkeät Sissit näköjään selviävät.

Uudenvuodenrakettien lähtölaskenta

Kirsti Lilja

Perjantaiamuna Pyytivaaran rinteille oli laskeutunut kostea, lämmin sumupeatto. Kävelimme metsässä. Irene, Lilli, Taiku ja minä. Max pyöri touhukkaana naislaumansa ympärillä. Saattoi melkein kuulla vesipisaroiden tippuvan viimeisiltä ruskavärjämillä lehdistä.

Kotona annoin viimetipan ohjeet pojille, sitten repu selkään, Irene hihnaan ja autolla Joensuun asemalle. Junassa Irene makasi kiltisti jaloissani. Yksi pieni norwichinterrieripoika, taisi olla nimeltään Pontus, uikutti Lahteen saakka toivoen lähempää tuttavuutta Irenen kanssa.

Helsingin asemalla Pasi ja Päivi jo odottivat. Asemalta kurvasimme Pasiin rutinoidulla ammattitaidolla Roihuvuoreen. Siellä odotti ovella sulhaspoika. Kerkisin hätimiten heittää anorakin päältä, kun Roope ja Irene olivat siirtyneet jo seurustelun intiimimpään vaiheeseen.

Pasi heitti meidät Eevan luo. Vanha Jeppe joutui suorastaan epätoivoon, kun sai vain kerran haistella Ireneä. Yön vietimme rauhallisesti ystäväni luona, joka ei vielä ole haksahantanut paimensukuisiin.

Aamulla Irenellä oli Roopen kanssa treffit Tuomarinkartanon koirakeskuksessa. Paimensukuisen Lapinkoiran seuran syyskokoukseen Irene osallis-

tui nukkumalla pöydän alla sen kummemmin ottamatta kantaa valintoihin .

Kun emäntä ystävineen nautti kuponkihampurilaiset, Irene vietti aikaansa Itäkeskuksen parkkitalossa auton takapenkillä istuen ja kaupungin outoja hajuja ihmetellen. Mutta sitten saivat tulevat uudenvuodenraketit (pentujen laskettu syntymäaika on 31.12.) vauhtia, kun Janika päästeli volvollaan rautatieasemalle.

Minuutti aikaa junan lähtöön. Me maalaiset, Irene ja minä, juoksemme läpi asemahallin. Tuolla lukee IC-juna Joensuuhun. Jo kuulutetaan. Hyppäämme emsimmäisestä ovesta sisään. Onneksi Irene pitää junista. Saara heittää kassit perään.

Nyt olemme viihtyisässä hytissä, joka on tarkoitettu koirallisille, molemmat tyytyväisinä. On ollut mukava tutustua uusiin mielenkiintoisiin ihmisiin. Ja koiriin, lisää Irene.

Toivon, että tämä lauantai toi vauhtia Paimensukuisen Lapinkoiran Seuran asialle eli upeille koirillemme. Samoin kuin Irenen pennuille.

Palaamme vaaramaisemiin. Onkohan lumi jo sataanut metsäpoluille?

Irene vanhemman oikeudella riistää lelua Taikulta.

ELÄINLÄÄKÄRINÄ ENONTEKIÖLLÄ

Maarit Rinne

Kävimme jututtamassa Marja-Liisa Sippolaa eli Maisaa, joka toimii eläinlääkärinä Enontekiön ja Muonion kunnissa. Päivystys ulottuu Kittilään ja työmatkat saattavat olla päivittäin satoja kilometrejä, joskus jopa toista tuhatta. Päivän työkeikka saattaa venyä vuorokauden, parin mittaiseksi.

Maisa hoitaa pääasiassa poroja ja lehmiä, mutta myös kissoja, koiria, lampaista, kaneja ym. Lähin navetta on Vuontisjärven kylässä 15 km:n päässä. Lampoloita on ollut lähikylissä, mutta useita on lopetettu viime vuosina. Kissoja täällä ei ole kovin paljon, mutta koiramäärä nousee koko ajan.

Porojen hoidosta Maisa kertoo seuraavaa: Hän joutuu poimittamaan tarhaporoja silloin tällöin muutama kerran vuodessa. Syynä saattaa olla liian hyvällä ruokinnalla liian isoksi kasvanut sikiö tai vaadin (kantava poro) saattaa olla liian heikko. Porojen sairauksia joutuu harvoin hoitamaan, mutta

loukkaantumisia sattuu. Koirat repivät joskus poroja. Poikki menneitä jalkoja hoidetaan sitomalla ja lastoittamalla, tai poro joudutaan lopettamaan. Tarharuokinta aiheuttaa joskus ruuansulatusongelmia. Poro on vain puoliiksi märehittäjälä talvella. Lääkkeillä saadaan suolisto kuitenkin jälleen toimimaan. Tarhaporo syö heinää, jäkälää, kaupallisia rehuja, luppoa (naavaa).

Maisa hoitaa porojen loishäädöt rokottamalla kerran vuodessa, syys- tai talvierotusten yhteydessä. Pahimmat loiset ovat kurmu ja saulakka. Kurmu elää nahkassa ja niitä saattaa yhdessä porossa olla satoja. Saulakka asuu poron nielussa, imee kudostenesteitä ja heikentää poroa, joka saattaa jopa kuolla. Saulakka tukehduttaa keväällä etenkin vasoja. Saulakka saattaa kasvaa jopa peukalonpään kokoiseksi. Rokotukset ovat erittäin hyödyllisiä, ne vähentävät muitakin sisäloisia. Muonion poroja on rokotettu kymmenkunta vuotta, Enontekiöllä 4-5 vuotta.

Porojen teurastuksessa tapahtuu EU:hun liittymisen myötä suuria muutoksia. Tunturien suuret kentäteurastamot vaihtuvat hyväksytyihin teurastamoihin, joihin porot kuljetetaan. Kuka takaa, ettei poron liha maistu ns. piinaporolta, ts. kuljetusstressä poroa niin, että se maistuu lihassa? Eläinlääkäri tarkastaa joka ruhon puhtauden ja terveyden ja leimaa sen kuudesta kohtaa. Vasta sen jälkeen ostaja saa ottaa ruhot.

Eläinlääkäri Maisa Sippola tarkastamassa poronruhoja.

Koirien hoidosta keskustelimme pitkään Maisan kanssa.

Maisa kertoo, että hän joutuu avustamaan koirien synnytyksissä aika harvoin, syynä on lähinnä koirien pieni lukumäärä. Suhteessa väkilukuun koiria on kuitenkin paljon, ehkä koska koiraveroa ei ole, ehkä yhteiskunnallisten seikkojen vuoksi. Koira otetaan turvaksi ja seuraksi näinä ankeina aikoina. Maisa tekee muutaman keisarinleikkauksen vuodessa. Joskus myöhässä oleva synnytys käynnistetään piikillä, tai väsynyt synnyttäjä saa piikistä lisäpuhtia penikoimiseen. Porokoirille ei Maisa ole joutunut tekemään yhtään keisarinleikkausta ja hänen omat porokoiransa ovat hoitaneet penikoimisen hienosti. Koirien lukumäärä täällä on kuitenkin niin pieni, ettei rotujen välisiä eroja penikoimisessa voi sanoa.

Rokotuksista alueella: Kuntakeskuksissa rokotukset on hoidettu paremmin kuin sivukylillä, jossa on rokotettu vain muutamia koiria. Tartuntataudin sairaukset alueella olisivat pahat. Porokoirista on rokotettu vain murto-osa, tai ne on rokotettu vain pentuna. Näyttelyissä käyvät koirat on rokotettu, mutta metsästyskoirista vain osalla on Rabies-rokotus tai kolmoisrokotus. Maisan aikana alueella on ollut yksittäisiä parvo-tapauksia, mm. 4-5 v. sitten kuoli kokonainen pentu. Yksi pentu tutkittiin, tulos: parvo. Penikkatautia Maisa on nähnyt viikoksi opiskeluaikoina.

Ruotsiin ja Norjaan saa nykyään viedä koiria, mutta tekemällä tehtyjen rokotusmääräysten vuoksi se ei ole yksinkertaista eikä halpaa. Monesti Suomesta muuttajat jättävätkin koiransa Suomen puolelle. Norjassa ja Ruotsissa asuvat saavat ottaa koiransa lomalle Suomeen, kunhan käyttävät koiran eläinlääkärillä ennen paluuta ja koira todetaan terveeksi. Koiran saa viedä myös esim. Ruotsista Norjaan Suomen kautta ilman mitään tutkimuksia, kunhan koira ei käy Suomessa ulkona. Kukahan senkin valvoo? Ja kuka estää koiria kulkemasta omilla reissuillaan rajojen yli.

Maisa joutuu joskus paikkailemaan koiria. Onnettomuuksia sattuu, koira voi jäädä kelkan tai reenin alle, jalat jäädä kelkan telamaton väliin. Lähin röntgen, mitä saa käyttää eläinten kuvauksissa, on Kittilän terveyskeskuksessa, matkaa n. 160 km. Jos jalka on poikki nivelen läheltä, se paranee huonosti ja luutuu helposti väärään asentoon. Silloin on vaara, että koirasta ei tule enää esim. työkoiraa. Maisa hoitaa pienet sidonnat ja lastoitukset täällä, isommat luuhommat hoidetaan Rovaniemellä, matkaa

320 km. Kyllä koiravakuutuskin on suunniteltu etelässä, sillä sadan markan matkakorvaus riittää noin kymmeneen kilometriin, ja matkaa voi kuitenkin olla jopa yli 600 km!

Porot eivät yleensä pääse vahingoittamaan koiria koparoillaan tai sarvillaan, eläinlääkäri sen sijaan on porojen rokotusaikoina mustelmilla vyötäröstä alaspäin!! Irtokoirat saattavat tappaa aitauksissa poroja varsinkin keväällä, mutta ne koirat pääsevät kyllä helposti hengestään...

Kyläkeskuksissa koiria jää joskus auton alle, kelkaonnettomuuksiakin sattuu silloin tällöin. Koirat tappelevat myös joskus ja Maisa joutuu määräämään antibiootteja, harvemmin paikkaamaan. Porokoirat tappelevat töissä jonkin verran, mutta ilmeisesti hierarkia on selvillä eikä isompia tappeluja tarvita. Kyllä irtipäässyt tai päästetty koira saattaa käydä tappelemassa narun päässä olevien koirien kanssa. Juoksunakun sulhot selvittelevät välejänsä joskus hyvinkin rankasti.

Koirilla on yleensä samat sairaudet kuin ihmisillä sydäntaudista syöpään. Täällä ilmenee mm. ruuansulatushäiriöitä, virtsatietulehduksia, anaalirauhas- ja kurkkutulehduksia, korvatulehduksia. Maisa hoiti jokin aika sitten pahoin paleltunutta porokoiraa, joka huolimatta antibiootti- ja kortisonikuureista ei pystynyt virtsaamaan kolmeen vuorokauteen. Muutaman katetroinnin (litratolkulla!) jälkeen virtsarakko alkoi toimia jälleen.

Ulkolaisia ilmenee koirilla silloin tällöin, mm. kettujen levittämää kapia. Koirat hoidetaan pesulla tai ulkoloispiikillä, joka hävittää myös sisäloiset paitsi lapamadon.

Korvatulehduksiin voi olla useampi syy: varsinainen tulehdus, allerginen reaktio tai korvapunkki.

Ihottumia esiintyy koirilla täälläkin ja ne ovat aivan yhtä vaikeita kuin ihmisillä. Eniten ihottumaa on keväällä ja syksyllä märkänä aikana ja kesällä sääski- ja mäkäräaikana. Koiran ihottuma voi olla: perinnöllinen, kuivamuonasta tai muusta ravinnosta johtuva, ulkoloisista, sääsken tai mäkärän puremista aiheutuva tai allerginen. Kuivamuonan lisääntyneen käyttö voi olla syynä moniin ihottumiin. Hoito on oireenmukainen: voiteet, antibiootit, kortisonit, ruokinnan muutos, tyydyttymättömät öljyt tärkeitä, samoin vitamiinit varsinkin kaamosaikana. Moni koira on päässyt kutinasta eroon, kun kuivamuonat on jätetty kokonaan pois.

Yksi potilasryhmä sinänsä ovat turistien koirat, jotka on jätetty esim. asuntovaunun ulkopuolelle tuntikausiksi pahimpaan sääski- ja mäkäräaikaan. Jos koira on tajuton, on shokki ja menehtyminen vaarana. Muista, etelän koira ei kestä Lapin miljoonia ötököitä noin vain!

Vanhenevilla koirilla on omat ongelmansa, rappeutumia ja luuvikoja, ne ontuvat. Porokoira tekee yleensä työtä enimmillään 7-8 vuotta, sen jälkeen se on eläkeläinen. Hyvin hoidettu, paljon liikkunut koira on vanhanakin terveempi.

Keskustelimme Maisan kanssa koiran viime ajoista. Maisan mielestä sairas, kärsivä koira on parempi lopettaa, mutta sokeus tai kuurous tai muu vanhuuden oire sinänsä ei ole syy koiran nukkuttamiseen, jos koirasta pidetään muuten hyvää huolta.

Maisan mielestä nukutus on parempi tehdä vastaanotolla, siellä koira on alistuvampi eikä niin selvästi tajua mitä tapahtuu. Kotona tilanne on yleensä paljon vaikeampi.

Maisa on viihtynyt Enontekiöllä eläinlääkärinä jo 17 vuotta. Perheeseen kuuluu mies, 3 lasta, 3 porokoiraa ja 3 leikattua mustaa kollikissaa. Harrastuksista voi mainita erityisesti puutarhan hoidon, Maisa on varsinainen viherpeukalo. Lisäksi hän laulaa kuorossa ja maalaillee tauluja sekä hiihtää.

NILLA

Eeva Kähönen

Muutama vuosi sitten otettiin lapinkoirarotuun 14 poronhoitoalueen käyttökoiraa. En tiedä, kuinka monen tiedossa on, että kennelliiton koirarekisteri- ja rotukirjaohjeen perusteella voidaan luonnonrotuisia lapinkoiria hyväksyä rotuun rotujärjestön esityksestä. Nämä koirat joutuvat E-rekisteriin, mistä ne näyttelytuloksen saatuaan siirretään SF-rekisteriin. E-rekisterissä olevan rotuunotetun lapinkoiran pennut joutuvat niinkään E-rekisteriin, ja ellei niitä näyttelytuloksen kautta siirretä SF-rekisteriin, ei niiden mahdollisia pentuja enää rekisteröidä.

Kovinkaan montaa koiraa ei noiden neljäntoista lisäksi ole viime vuosina rotuun otettu. Yksi tällainen on kuitenkin parkinvärinen narttukoira Nilla, joka hyväksyttiin E-rekisteriin viime kesänä Mikkelin näyttelyn yhteyteen järjestetyssä rotuunotossa.

Tuusulassa Raija ja Hannu Salomaan perheessä elävä Nilla on pohjoista alkuperää, tunnetun porokoirakasvattajan Anni-Marja Niemelän Čiggan pentu. Salovaarat ovat Hetassa asuvien Anni-Marja ja Eino Niemelän perhetuttuja ja kertoivat ollensa kovasti ihastuneita Čiggaan. (Meillä PLS:n Raattaman leirillä olleillahan oli ilo tutustua Čiggaan sen vieraillessa isäntäväkensä kanssa leirillämme. Mieleen jäi varmasti sen itsevarma ja mutkaton käytös vieraassa koiralaumassa, ystävällisyys ihmisiä kohtaan, ja tottelevaisuus isäntäväen suhteen.) Niinpä ei ollut ihme, että he ilomielin ottivat Čiggan pennun, kun sitä heille tarjottiin, parkinvärisen myöhemmin Nillaksi ristityn koiravauvan, vaikka perheeseen oli tulossa myös ihmisvauva.

Tapasin Nillan ensimmäisen kerran sen ollessa vajaan vuoden ikäinen Helsingissä toimivassa epävirallisessa koirakoulussamme. Ihastuin siihen jo silloin ja vielä enemmän miellyin sen olemukseen reilua vuotta myöhemmin, kun näin sen kotioloissaan. Minulla oli myös ilo ja kunnia toimia seuraneitinä Nillan astutusmatkalla Pohjois-Karjalassa, ja sen aikana meistä lopullisesti tuli hyvät ystävät.

Matkamme aikana kookas vahvarakenteinen Nilla osoittautui ystävälliseksi, luottavaiseksi ja varsin tottelevaiseksi, mutta kuitenkin itsevarmaksi ja oman arvontuntoiseksi koiraneidiksi. Vierailumme Rannen eli Nutukas Kotivalon luona näytti onnistuvan erinomaisesti, ja niinpä Nillan pentuja odotellaan syntyviksi tuossa Marianpäivän tienoilla.

Anni-Marja Niemelän kasvattamien rotuunotettujen urosten Mustin ja Panun yhteensä kolmet pennut on seuran kokouksissa hyväksytty paimensukuisiksi. Mielestäni nämä Nillan tulevat pennut olisivat arvokas verenlisä paimensukuiseen kantaan. Sen vuoksi olen tehnyt seuran kevätkokoukselle alla olevan esityksen. Esitykseni olen tehnyt PLS:n kasvattajatoimikunnan koollekutsujan ominaisuudessa.

Paimensukuisen Lapinkoiran Seuran kevätkokoukselle

Suomenlapinkoirarotuun kesällä 1994 hyväksytyt narttukoira Nilla, ER39575/94 on tammikuussa 1995 astutettu paimensukuisella lapinkoirauroksella Nutukas Kotivalo.

Esitän, että tämän astutuksen seurauksena todennäköisesti syntyvät pennut hyväksyttäisiin paimensukuisiksi lapinkoiriksi.

Nillan kasvattaja on Anni-Marja Niemelä, poronhoitoalueella tunnettu käyttökoirien kasvattaja, jonka kasvatamien rotuunotettujen urosten Panu ja Musti jälkeläiset paimensukuisten lapinkoirien kanssa on hyväksytyt paimensukuisiksi. Nillan emä oli Anni-Marja Niemelän Cigga, jonka emä taas oli sama Piki kuin Mustin ja Panunkin. Ciggan isä oli lisäksi Maggan omistama Parre, sen isä taas se erittäin hyvänä porokoirana mainittu Pennu, joka on myös Mustin ja Panun isä. Parren emä oli Nillan kasvattajan mukaan "Aila Korhosen koira" eli siis porokoiratutkimuksen koira. Nillan isä oli Tuomas Näkkäljärven porokoirana Runne, jonka suku tulee Norjasta.

Nilla täyttää kaikki paimensukuisille kantakoirille aikanaan asetetut vaatimukset:

- Koira itse on paimenkoira tai sellaisten todistettavasti suora jälkeläinen.
- Koira on peräisin tunnetulta pitkäaikaiselta kasvattajalta, joka on tuottanut poropaimeneksi kelpoista ainesta saamelaisen poronhoitokulttuurin parissa
- Koira kuuluu geenistöltään yhtenäiseen tunnettuun paimenkoirasukuun, jossa on useita paimennustyössä olleita jäseniä
- Koiran ulkonäössä ei ole minkään muun rodun vaikutusta (valokuva Nillasta ohessa)

Nilla on silmä- ja polvitarkastettu ja niiltä osin terveeksi todettu kuten Nutukas Kotivalokin. Nillalla on A-lonkat, samoin Nutukas Kotivalolla. Näyttelyssä Nilla on käynyt kerran ja saanut kakkosen, joten se on siirretty tai siirretään SF-rekisteriin.

Nillan omistavat Raija ja Hannu Salomaa Tuusulasta.

Helsingissä 17.2.1995

Eeva Kähönen
PLS:n kasvattajatoimikunnan koollekutsuja

SOHVIN (UUSI) MAAILMA

Kirsti Lilja

Uudelle kasvattajalle on opettavaista ja mielenkiintoista päästä tutustumaan johonkin kauemmin koiria harrastaneeseen kenneliin.

Loppiaisena pääsin käymään Risukarhin kennelissä. Leila on kasvattanut paimensukuisia 20 vuotta. Tulin katsomaan urospentuja, mutta ihastuinkin nuoriin narttuihin: Risukarhin Fauniin ja Raiddokkas Ceaviin (alias Lumpuri eli Lumikko). Lumikko oli tullut Leilalle Ruotsista tyttären kennelistä nelikuisena ja oli myytävänä. Kun palasin kotiin, en saanut kermanvaaleaa, runsaskarvaista, ystävällistä ja luottavaista Lumikko mielestäni. Ja niinhän siinä kävi, että kun Eeva ja Janika tulivat astutusreissulle Pohjois-Karjalaan, Lumikko matkusti samassa autossa luokseni.

Leila toi Lumikon linja-autolla Hesaan. Eeva oli vastassa rautatieasemalla maanantaimyrskyn riehussa pahimmillaan. Oli annettu kehoitus pysyä sisätiloissa. Pahvilaatikot lentelivät kaduille. Urheasti Leila ja Eeva suojasivat valkeaa paimensukuista ja kantoivat sen toiseen linja-autoon. Nutukas kennelin nartut ottivat nöyrän Lumikon asiallisesti vastaan, mutta jo seuraavana aamuna lähdettiin pitkälle automatkalle.

Perillä oli taas 3 narttua, 1 vanha uros, koiranpentuja, 2 itsetietoista kissaa, hevosia, uusia pieniä ja suuria ihmisiä. Oli siinä koiraneidille ihmettelemistä. Vanha Max oli vain mielissään, kun tuli uusi tyttö taloon. Johtajanarttu Irene haisteli tarkkaan, pari matalaa murhusta ja sen jälkeen Lumikko ja Irene ovat olleet kavereita. Kumpikin kunnioittaa toisen ruokakuppia.

Ja Irene on mielissään, kun Lumikko antaa Irenen pentujen riehua kimpussa. Sen sijaan meillä syntyneet nuoret nartut pyrkivät komentelemaan. Aina kun päästän koirat lenkillä vapaaksi, käydään pieniä "keskusteluja". Yhtään verinaarmua tai karvattuppoa en ole nähnyt.

Alle vuodenikäinen Valle-kissa ensin pelkäsi oudonväristä koiraa ja lähti pienestäkin liikkeestä karuun. Muutaman kerran mentiin ympäri taloa. Nuorimmainen poika sai äkkiherätyksen, kun ensin hyppäsi kissa sänkyyn ja sitten koira perästä. Nyt ollaan sisällä parhaita kavereita, mutta ulkona kissa ja koira-leikki jatkuu. Kun Lumikolla alkoi kiima ja sitä piti pitää hihnassa, kissat lähtivät lenkeillekin mukaan kiusaamaan juuri hihnan mitan päähän.

Kaikenkaukkiaan Lumikko on luonteeltaan tyypillinen tai ihanteellinen paimensukuinen. Pelkkä "ei" ja äänensävy riittävät, yleensä. Nopeasti se oppi, että sängyt ovat koirilta kiellettyjä, mutta sohvat eivät.

Lumikko alkoi tuntua meidän perheen koiralta. Osoitkohan luotaista älykkyyttä tai vaistoa, että se hellytti ensimmäisenä perheen isännän, joka on vähiten koiraihminen. Jotenkin sen pää osui aina isännän käden alle ja käsi alkoi automaattisesti rapsuttaa. Lumikosta tuli Sohvi.

Kahden päivän tutustumisen jälkeen päästin Sohvin pihalle vapaasti juoksemaan. Koskaan se ei ole pettänyt luottamustani. Mutta kyllä minulla onkin ollut taskut täynnä namipaloja. Nyt uskallan päästää sen metsäteillä vapaaksi ja se saa nauttia lumessa telmimisestä tasavertaisesti muiden kanssa.

Moni asia aiheuttaa Sohvissa vielä ihmetystä. Se saattaa ruveta haukkumaan ikkunassa näkyvää peilikuvaansa tai hevostyttöjämme, joita se ei vielä tunnista talon väkeen kuuluvaksi. Se selvästi kuuntelee ja tarkkailee ympäristöään valppaammin kuin muut koirat. Uskallan kuitenkin jo sanoa, että vanhempikin pentukoira kotiutuu hyvin, jos se ei ole arka eikä sillä ole huonoja kokemuksia.

Kun lenkille lähtiessäni selvitän neljää hihnaa (Max kulkee aina vapaana) ja yritän pujottaa kaulapantoja innosta hyppivien ja haukkuvien ystävien kaulaan, päätän, että nyt koiria on tarpeeksi.

Mutta kyllä työmurheet ja kotiriidat täysin unohtuvat ja sydän ja silmä lepäävät, kun metsäpolulla iloiset kaverukset pinkaisevat täyteen vauhtiin. Vanha Maxkin melkein sokeana ja kuurona kieli innosta roikkuen pysyy tyttöjen mukana.

Kahta hallavaa, yhtä punaista parkkia täydentää nyt kauniisti kermanvalkoinen.

